

Komandi partur

Í komandi tveimum þörtum verður m.a. greitt frá Harry Wilson, ein av bretsku hermonnunum í Føroyum og um Niklas Leo úr Vági, sum gjørdist kendur skipari í Grimsby. Langabbadóttir hansara var eisini var við til minningarhaldið í Grimsby. Aftaná koma nakrir partar við frásøgn hjá Øssur Debes.

Antoinette og Jens Arne Glensvad
settu lívið í váða fyri frælsi

Henda sigling var eisini vandamikil, sum tað kemur fram í frásøgn um Jens Arna í sambandi við minningarhaldið í Normandinum:

Tydeligt berørt mindes 94-årige Jens Arne Glensvad, hvordan hans konvoj med omkring 40 skibe i foråret 1944 blev overrasket af en såkaldt "wolfpack" - en gruppe af tyske ubåde, som pludselig om natten dukkede op blandt skibene og begyndte at torpedere til højre og venstre.

- Jeg vågnede op ved et vældigt brag, og udenfor var helvede brudt løs. Et par skibe var allerede blevet torpederet og lå og brændte. Det gentog sig fire nætter i træk og de nåede at torpedere 22 skibe, fortæller han.

- Vi sejlede forbi mange søfolk, der lå i det kolde vand med deres redningsveste med et lille lys på, men vi måtte ikke standse. Det bevæger mig stadig den dag i dag, siger Glensvad, som sammen med de andre veteraner fredag har fået overrakt en medalje for indsatsen af dronning Margrethe.

Hesum hendingum greiddi Jens Arne eisini frá við døgurðan í Newcastle. Hann hevur lýst sína lagnu undir krígunum, sum at hann var "forfulgt af held."

Arne sá ikki síni kæru aftur fyrr enn nærum sjei ár vóru liðin. Tá hitti hann eisini gentuna, hann hevði havt sum ungur, og sum trúfóst

Mortan Bach umboðaði
danska sjófolkið. Her heldur hann talu við døgurðan

hevði biðað eftir honum. Tey blivu gift eitt hálv ár seinni, og tey komu at halda gull-brúdleyp.

Aftaná kríggið gjørdist Arne flúgvana-navigatørur. Slíkum var brúk fyri, tá ið flogið varð um Atlantshavið. Hetta starv er seinni avloyst av teldum.

Í sínum starvi hevur Arne ofta flogið yvir Føroyum. Ofta var yvirskýggjað og einki var at síggja. Men so hendi tað meira enn so, at Føroyar kundu síggjast í øllum sínum vakur-leika í 10 km hædd.

Hann vil fegin koma til Føroya og hann hevur eisini fingið at vita, at hann skal vera væl-komin. Hóast hann er 95 ára gamal er aldurin eingin forðing.

Bruno Hansen bjargaði lívinum av tilvild

Bruno Hansen var komin allan vegin frá Vancouver vestast í Canada. Hann var tann, sum hevði tað størsta fylgi. Tað varð tikið ein familjamynd á móttøkuni aftaná guds-tænastuni, og tey vóru úti móti 15 á myndini. Hetta vóru børn og abbaðbørn.

Bruno var ein av teimum, sum settu lívið í váða við at sigla hernaðarlíga útgerð um Atlantshavið. Hann var eisini við til, at skip hansara varð skotið niður, og hann kom at sita trý samdøgur í einum bjargingarbáti.

Hóast rúsdrekka er rótin til alt ilt, so kann hann takka tí fyri, at hann er á lívi. Hann var sum nógvir aðrir danskir sjómenn staddur í Newcastle, har hann ætlaði at fáa hýru. Ein dagin var hann á veg til donsku hýruávísingina fyri at fáa kjans við Peter Mærsk, sum søkti eftir fólki. Men á vegin hagar hittir hann ein vin, og teir fara inn á eina barr, har teir kanska steðgaðu í longra lagi. Hetta gjørdi aftur tað, at hann ikki kom at biðja um kjans tann dagin.

Tá hann royndi dagin eftir, var skipið full-mannað. Teir fara avstað og komu ikki aftur! So sigast kann, at hugurin at fáa ein lítlan bjargaði hansara lívi!

Bruno hevur skrivað sína søgu niður, og kona hansara lovaði at senda hana.

Prestasonurin í Miðvági misti eisini lívið undir krígunum

Ein annar luttakari var Anna Paludan. Hon er cand. theol og hevur alt sítt lív verið virkin innan mannarættindavirksemi bæði í Danmark og øðrum londum.

Hon visti seg at hava eitt sterkt tilknýti til

Bruno Hansen og konan saman við ættarfólki

Føroyar. Abbin, Kristian Keiding, hevði nevni-liga verið prestur í Miðvági frá 1919-1925.

Hetta visti hon nóg um, lutvist frá frásøgn um abban, sum pápi hennara hevði skrivað og lutvist frá brøvum, sum omman hevði sent heim til vermammuna í Danmark. Hesi siga eisini nokk so nóg um lívið hjá prestahjún-unum.

Um prestin verður millum annað sagt, at hann var tann fyrsti at skipa fyri almennari jólaveitslu í Miðvági.

Orsøkin til, at Anna var við í hesum minn-ingarhaldi var tann, at hon hevði mist ein mammubeiggja, Hans Jørgen, undir krígunum. Hann kann ikki teljast millum føroysku krígs-siglarnar, men hann hevur so búð í Miðvági frá tí hann var 3 til hann var 9 ára gamal.

Anna hevur savnað nokk so nóg tilfar um hann, og samandrætturin er hesin:

I sommeren 1941 traf den 25-årige 2. maskin-mester Hans Jørgen Keiding et valg der skulle få skæbnesvangre konsekvenser. Efter at have sejlet med neutrale svenske skibe siden 9. april tog han hyre på det allierede (Lauritzen) handelsskib Erna III. Den 22. september 1941 østnordøst for Grønlands sydspids, på position 61.45N, 35.15W, blev skibet torpederet af den tyske ubåd 562. Ingen af de 27 om bord overlevede.

Han var krigssejler og frihedskæmper.

Tað er takkað veri Edmund Petersen,
at vit eiga ta dramatisku søguna
hjá Petur W. Jacobsen úr Hvalvík

Formelt blev han krigssejler, da han valgte at sejle selvom Anden Verdenskrig var brudt ud, og da han yderligere valgte ikke at tage tilbage til Danmark efter 9. april.

Hvad der end gjorde udfaldet, så valgte han til sidst de allieredes side, blev sig bevidst som krigssejler, blev dermed frihedskæmper og betalte prisen. Han overtog med andre ord sin formelle status som krigssejler ved et personligt valg, på et tidspunkt hvor de tyske ubåde stadig dominerede Nordatlanten.

Her sæst Hans Jørgen saman við pápa sínum Kristian Keiding. Myndin er helst tikið í Føroyum